

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL GÜNGÖREN BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM BULGULARI	12
8.	EKLER.....	51

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu	7
Tablo 2:Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	8
Tablo 3:Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	8
Tablo 4:Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife	24
Tablo 5:Gelir Tahsilat Oranı Düşük Olan Vergi Türleri	32

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
LTD	Limited
SAN	Sanayi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
ŞTİ	Şirket
TİC	Ticaret
TL	Türk Lirası
TÜM BEL-SEN	Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. İdare Arsalarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
2. Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Arsaların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
3. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Buna Bağlı Olarak Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi
2. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi
3. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması
4. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması
5. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi Nedeniyle Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması
6. İdarenin Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının Bedelsiz ve İhalesiz Olarak Devredilmesi
7. Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması
8. Belediyenin Kiraya Vermiş Olduğu İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması
9. Yıllar İtibarıyla Gelir Tahakkuklarının Tahsilat Takibinin Yapılmaması

10. Billboard ve Reklam Panolarının Kiralanması İŖinde İlan ve Reklam Vergisinin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi
11. Eđence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İŖletmelerden Eđence Vergisi Alınmaması
12. Sosyal Denge Sözleşmesine Mevzuatında Belirtilenin DıŖındaki Konularla İlgili Hükümlerin Konulması
13. İŖçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun olarak Kullandırılmaması
14. İŖçilere Yapılan Sosyal Yardım Ödemelerinde Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Prim Matrahlarının Tespit Edilememesi
15. Eğitmen Kadrosuna Atanan Personelin Söz Konusu Kadrolar İçin Gerekli Eğitim Ŗartını TaŖımaması
16. TaŖınır Mal Yönetiminde Yönetmelikte Öngörülen Hükümlerden Bazılarının Yapılmaması
17. BüyükŖehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Kazı Bedellerinin Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1.1.1. Kamu İdaresinin Tabi Olduğu Mevzuat

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini temel olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre İdare faaliyetlerinin tabi olduğu temel kanunlar:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
- 6085 sayılı Sayıştay Kanunu,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu,
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu,
- 1319 Emlak Vergisi Kanunu,
- 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu,
- 3194 sayılı İmar Kanunu,
- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,
- 3572 İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun,
- 775 sayılı Gecekondu Kanunu,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,
- 4857 sayılı İş Kanunu,
- 775 sayılı Gecekondu Kanunu,

-6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun,

-5779 İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

-6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun,

-4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı kararnameler:

-375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,

-1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı genel yönetmelikler:

-Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği,

-Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği,

-Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği,

-Belediye Arsaları Üzerinde Toplu Konut ve Kentsel Çevre Üretimi ve Kredilendirilmesine Dair Yönetmelik,

-Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik,

-Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği,

-Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği,

-Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik,

-6306 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği,

-İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik,

-Taşınır Mal Yönetmeliği,

-Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği,

-Belediye Zabıta Yönetmeliği,

-Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği,

-Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı tebliğler ile usul ve esaslar:

-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Genel Tebliği,

-Tahsilat Genel Tebliği,

-Kamu İhale Genel Tebliği,

-Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği,

-İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar.

1.1.2. Kamu İdaresinin Görevleri

İlçe Belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri; bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır.

Diğer yandan, 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak; *"Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir"* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, kentsel alt yapı, coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı,

ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukları açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü; Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine dahil edilmiştir.

Mahalli idarelere yönelik olarak görevden uzaklaştırma, soruşturma izni verilmesi, teftiş, denetim, inceleme, ön inceleme gibi hususlar ile onay ve izin gibi idari vesayetten kaynaklanan yetkiler İçişleri Bakanlığındadır. Dolayısıyla belediyelere ilişkin teknik konularda yetkili makam Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iken, vesayet yetkisinin kullanımında İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri devam etmektedir.

Ayrıca, (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1. Kamu İdaresinin Teşkilat Yapısı

5393 sayılı Kanun’a göre, İlçe Belediyesinin organları belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediye teşkilâtı; norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan başkana bağlı 3 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; özel kalem müdürlüğü, teftiş kurulu müdürlüğü ve mali hizmetler müdürlüğüdür, Başkana bağlı 3 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır.

İdarenin birimleri aşağıdadır:

Özel Kalem Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü

1.2.2. Kamu İdaresinin İnsan Kaynakları

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği; norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi belediye başkan yardımcılarını dışında, belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. 2019 yılı Güngören ilçe nüfusu 289.441 olduğundan, 3 belediye meclis üyesi İdarede belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilebilecektir. Ancak Güngören Belediyesinde 2019 yılında bu kapsamda 1 başkan yardımcısı görevlendirilmiştir. Norm kadro kapsamında ise 2 belediye başkan yardımcısı İdarede görev yapmaktadır.

Belediyede istihdam edilen 292 personelin 258'i memur, 14'ü işçi ve 20'si ise sözleşmeli personelden oluşmaktadır.

1.2.3. Kamu İdaresinin Ortağı Olduğu Şirketler ve Bütçe İçi İşletmeleri

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den fazla hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

Günbel Temizlik İnşaat Gıda Eğitim Organizasyon Sanayi ve Ticaret AŞ (%100)

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den az hisseye sahip oldukları ortaklıkları bulunmamaktadır.

İlçe Belediyesinin bütçe içi işletmesi bulunmamaktadır.

1.3. Mali Yapı

1.3.1. Kamu İdaresinin Bütçe Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

1.3.2. Kamu İdaresinin Kullandığı Kaynaklar

Belediye gider ve harcamalarını gerçekleştirirken aşağıdaki kaynakları kullanmaktadır:

a) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesinde sayılan kaynaklar:

-Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları

-Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay

-Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler

-Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde

edilecek gelirler

-Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler

-Faiz ve ceza gelirleri

-Bağışlar

-Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler

-Diğer gelirler

b) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde belirtildiği üzere borçlanma suretiyle kaynak yaratılabilir.

c) İlçe Belediyesinin kullandığı diğer bir kaynak da 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi gereği Belediye için genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylardır.

1.3.3. Bütçe Ödenekleri Tablosu ile Gelir ve Gider Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu

Gider Türü (1. Düzey)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler (TL)	Ek Ödenek (Yedek Ödenek) (TL)	Yıl İçinde İptal Edilen Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödenegi Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
Personel Giderleri	34.101.000	0	0	4.756.655,84	45.082.750	40.326.094,16	-
S.G.K Dev. Prim. Giderleri	5.266.000	0	0	983.341,53	5.602.000	4.618.658,47	-
Mal ve hizmet Alım Giderleri	141.094.000	1.484.388,73	0	44.129.672,85	136.469.388,73	92.339.715,88	-
Faiz Giderleri	3.060.000	0	0	579.754,39	2.580.000	2.000.245,61	-
Cari transferler	5.047.000	113.201	0	603.109,52	5.660.201	4.849.423,95	207.667,53
Sermaye Giderleri	43.915.000	5.363.077,20	0	29.807.352,34	55.337.077,20	17.278.487,31	8.251.237,55
Sermaye Transferleri	1.027.000	0	0	1.000	1.027.000	1.026.000	0
Yedek Ödenekler	12.290.000	0	0	1.002.250	1.002.250	0	0

Tablo 2:Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gider Türü	Bütçe (TL)	Ek Bütçe(TL)	Gerçekleşen(TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830	01	Personel Giderleri	34.101.000	0	40.326.094,16	118,25
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	5.266.000	0	4.618.658,47	87,71
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	141.094.000	0	92.339.715,88	65,45
830	04	Faiz Giderleri	3.060.000	0	2.000.245,61	65,37
830	05	Cari transferler	5.047.000	0	4.849.423,95	96,09
830	06	Sermaye Giderleri	43.915.000	0	17.278.487,31	39,35
830	07	Sermaye Transferleri	1.027.000	0	1.026000	99,90
900	09	Yedek Ödenekler	12.290.000	0	0	0
TOPLAM			245.800.000	0	162.438.625,38	66,09

*Not: Yedek Ödenek Bütçe Kalemleri İçinde Bulunmamaktadır.

Tablo 3:Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gelir Türü	Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800	01	Vergi Gelirleri	94.179.000	75.914.791,62	80,61
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.526.000	4.771.033,53	86,34
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	100.000	2.000.000	2.000,00
800	05	Diğer Gelirler	96.083.000	90.823.294,48	94,53
800	06	Sermaye Gelirleri	50.000.000	12.315.535,48	24,63
800	08	Tahsilatlardan Alacaklar	0	0	0
		Red ve İadeler (-)	88.000	195.520,39	222,18
TOPLAM			245.800.000	185.629.134,72	75,52

*Açıklama: 2019 mali yılında borçlanma yapılmamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İlçe Belediyesinin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup; kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarihli ve 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

1.4.2. Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrolün temel amaçlarından birisi faaliyetlerin, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Bu noktada amaçların nasıl belirlendiği ve bunların faaliyetlerle nasıl ilişkilendirdiği önemlidir.

İdarelerin uluslararası standartlarda iç kontrol sistemi oluşturmalarını teminen Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Tebliğ’de, iç kontrolün standartlarını ve bileşenlerini tesis etmeyi yönelik şartlar düzenlenmiştir. Bu şartlar tesis edilerek iç kontrol sistemi sağlıklı bir şekilde kurulana kadar İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları hazırlanarak bu kapsamda yürütülecek faaliyetlerin takvime bağlanması gerekmektedir.

Güngören Belediyesi mevcut durumda iç kontrol sisteminin istemiş olduğu şartların bir kısmını sağlamaktadır. Ancak 2017 Ocak ayında Başkanlık Genelgesi ile iç kontrolü daha etkin bir şekilde sağlamak çalışmaların daha bütüncül ve sistematik bir şekilde yürütüleceği duyurulmuş ve üst yönetim adına Strateji Geliştirme Müdürlüğü görevlendirilmiştir. Bu Genelgeyle birlikte İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ve İç Kontrol Hazırlama Grubu oluşturulmuştur.

Kurumda 2018 ve 2019 yıllarında İç Kontrol Faaliyetleri takip edilmiş. 6 aylık raporlar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile paylaşılmıştır. İç Kontrol Eylem Planı kurumun web sitesinden de yayınlanmaktadır.

Kurum organizasyon yapısı içinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmemiştir.

Kurumsal yönetim risklerine ilişkin çalışmalar yapılmış, ancak iç ve dış riskler analiz edilip tam olarak belirlenmemiştir.

İdarenin harcama birimlerince, mevzuatında belirtilen şekilde ön mali kontrol yapılmamakta; gerçekleştirme görevlileri tarafından, ödeme emri belgesi üzerine “kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülmemektedir.

Mevzuatında belirtilen tutarı aşan taahhüt evrakları ile sözleşme tasarılarının Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ön mali kontrolü yapılmamaktadır.

Kamu idaresinde görevli iki iç denetçi olmasına rağmen, 2019 yılına ilişkin herhangi bir iç denetim faaliyeti yapılmamış ve dolayısıyla iç denetim raporu düzenlenmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Güngören Belediyesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdare Arsalarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdarece, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına 5 adet arsa tahsis edilmiş, ancak bu tahsis işlemleri muhasebeleştirilmemiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 187'nci maddesinde:

Tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerinde, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı;

İfade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 189'uncu maddesine göre; tahsis edilen

arazi ve arsalar, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 250-Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilecektir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen 5 adet arsa için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tablolarda bu taşınmazların halen İdarenin kullanımında görüldüğü tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların tapu siciline işlenmediğinden dolayı muhasebe kayıtlarının yapılmadığı, tahsise konu olan taşınmazların bulgudaki tespitler çerçevesinde muhasebe kayıtlarının düzeltileceği ifade edilmiştir. Ancak, İdarece başka kamu kurumuna tahsis edilen taşınmazlar mülkiyete değil tasarrufa konu olan taşınmazlardır. Bu nedenle, muhasebe kaydı ile tapuya kaydedilmesi arasında bağ kurulması mevzuata uygun değildir.

Netice olarak; bulguda belirtilen arsaların diğer kamu idarelerine tahsis edilmesine ilişkin muhasebeleştirme işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ve 500-Net Değer Hesabı açısından hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 2: Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Arsaların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca İdareye 18 adet arsa tahsis edilmiş, ancak, İdarece tahsis alınan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yapılmamıştır:

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde:

Tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerinde, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı ifade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 189'uncu maddesine göre; tahsise konu edilen/tahsis alınan binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilecektir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlardan İdareye tahsis edilen 18 adet arsa için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle tahsisli taşınmazların bilgisinin mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların tapu siciline işlenmediğinden dolayı muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve tahsise konu olan taşınmazların bulgudaki tespitler çerçevesinde muhasebe kayıtlarının düzeltileceği ifade edilmiştir. Ancak, İdareye tahsis edilen taşınmazlar mülkiyete değil tasarrufa konu olan taşınmazlardır. Bu nedenle, muhasebe kaydı ile tapuya kaydedilmesi arasında bağ kurulması mevzuata uygun değildir.

Netice olarak, Belediyeye yapılan arsa tahsislerinin muhasebeleştirilmemesi nedeniyle; 2019 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ve 500-Net Değer Hesabı açısından hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 3: İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Buna Bağlı Olarak Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi

İdare taşınmazlarının tapu bilgilerinin fiili durumla uyumlulaştırılması, numaralandırması, dosyalanması, cins tashihi ve yeniden değerlendirme işlemleri tamamlanmamış ve bunlara bağlı olarak da muhasebe bilgileri güncellenememiştir.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'uncü maddelerinde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca; 5018 sayılı Kanun'un 44, 45 ve 60'uncü maddelerine dayanılarak Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1'inci maddesinde, Yönetmelik'in amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve

Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş ve Yönetmelik'in diğer maddelerinde kamu idarelerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların kaydına ve buna ilişkin cetvellerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu işlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesine göre:

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri; kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olup kayıtların belgeye dayanması esastır. "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacaktır.

Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilecek ve taşınmazların kayıtlara alınan değeri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenecektir. Ayrıca, kayıt işlemleri, taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsamaktadır.

Yönetmelik'in "Taşınmazların numaralandırılması" başlıklı 8'inci maddesine göre:

Kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için daha önce belirlenmiş taşınmaz numarası var ise bu taşınmaz numarası, yoksa kamu idarelerinin belirleyeceği taşınmaz numarası verilecektir.

Yönetmelik'in "Dosyalama" başlıklı 9'uncu maddesinde; kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer dosya oluşturulacağı, dosyalama işleminin nasıl yapılacağı, hangi tasarruf işlemi için ne tür belgelerin ekleneceği ayrıntısıyla düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre:

Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacak olup kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacaklardır. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı

tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihiine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanacaktır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde de, tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; tapu bilgilerinin temin edilerek fiili envanterin yapılması, mevzuatında belirtilen şekilde kayda esas değerlerinin tespit edilmesi ve yeniden değerlendirilmesi, her bir taşınmaz için numaralandırma, dosyalama ve cins tashihi işlemlerinin yapılması, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi ve tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Ancak, İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; mevzuatında belirtilen süre itibariyle taşınmaz tapu bilgileri ile fiili durum uyumlulaştırılmasının yapılamadığı ve numaralandırma, dosyalama, cins tashihi ve yeniden değerlendirilmesi işlemlerinin tamamlanamadığı ve bunlara bağlı olarak da muhasebeleştirme işlemlerinin güncellenemediği; belirtilen eksikliklerin halihazırda da devam ettiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediye mülkiyetindeki tüm taşınmazların giriş ve çıkışlarının taşınmaz mal modülüne düzenli olarak girildiği, cins değişikliğinin yapılması gereken taşınmazların cins değişikliğine başlanıldığı, çalışmaların en kısa sürede tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Ancak; bulguda belirtilen kayıt işlemlerinin yılında tamamlanmaması nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarında 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu açısından hatalı bilgi oluşmasına sebebiyet verilmiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi

İdarece emlak vergileriyle beraber tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ilgili idarelere aktarılmamıştır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

2863 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olduğu; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan, 2863 sayılı Kanun'da; ilgili belediyece tahsil edilen katkı paylarının zamanında ilgili kuruma gönderilmemesi halinde bu katkı paylarına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, yılsonu itibari ile tahsil edilen 30.253.471,08 TL tutarında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının ilgili idarelere gönderilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; katkı paylarının bir

kısımının 6736 ve 7143 sayılı kanunlar kapsamında yapılandırma yapılarak taksitlendirildiği, bir kısmının ise Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından İller Bankası payından, hisse payı oranında ilgili kuruma gönderildiği, bundan sonraki yıla ait ödeme planının yapıldığı, 2020 yılı içinde ödemelerin düzenli bir şekilde yapılmaya başlanıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak; taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının ilgili idarelere mevzuatında belirtilen sürede gönderilmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 2: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemeler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerekmektedir.

Mezkûr Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında da;

"Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemler düzenlenmiştir. Yönetmelik'te, 320-Bütçe Emanetleri Hesabı için, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; yapılacak ödemelerde söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasının gözetileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle emanet hesaplarına alınan tutarların mevzuatında belirtilen ödemelere öncelik vermek şartıyla muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte emanet hesaplarda izlenen söz konusu tutarların kayda alınma sırasına göre ödenmesinden muhasebe yetkilisinin sorumlu olacağı açıktır.

İdarenin hesap ve işlemleri kapsamında, 320- Bütçe Emanetleri Hesabının ayrıntısının incelenmesi neticesinde, söz konusu hesaptan yapılan ödemelerin, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi tarafından; personel çalıştırılmasına dayalı işlerde ödenmesi gereken tutarların yüklenici firmada çalışan personeli, bu personelin aileleri ve sosyal yaşamlarını doğrudan etkileyici nitelik taşıdığından ödeme sıralamalarında bu hususa özellikle azami derecede hassasiyet gösterildiği, diğer taraftan bazı yüklenici firmaların vergi veya SGK borcu kaydının bulunmasından kaynaklı oluşan muhtelif aksaklıklardan vb. teknik durumlardan dolayı da sıralamaya uygun olarak ödemelerin gerçekleştirilemediği, aciliyet arz eden kamusal ihtiyaçların varlığının da dikkate alınarak, bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarların ödemesinin yapıldığı, devam eden süreçte de ilgili mer'î mevzuat hükümleri ve kamu yararı uyarınca yukarıda belirtilen ilke ve esaslara uygun olarak bütçe olanakları doğrultusunda gerekli çalışmaların yürütüleceği, ifade edilmiştir.

Ancak, İdarenin değerlendirmesi, bulgumuzda ayrıntılı bahsedilen mevzuat hükümleri kapsamında incelendiğinde; İdarece belirtilen gerekçeler mevzuatta bir istisna olarak düzenlenmiş değildir. İlgili mevzuat hükümleri, bu gibi durumlarda, emanet hesaplarda bekletilen tutarların sıralamaya uyulmadan ödenmesine cevaz vermemektedir. İşin aciliyet taşıması, personel çalıştırmaya dayalı işlerde yüklenici firmalara öncelik verilmesi gibi nedenler, bütçe emanetlerinin sırasına göre ödenmesine engel olmamalıdır.

Netice olarak; emanet hesaplarındaki tutarların, İdare aleyhine bir durumun oluşmaması için mevzuatında belirtilen esas ve usullerde ödenmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 3: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması

İdarenin 2019 yılı yevmiye defterinde toplam 83 adet yevmiye numarası boş bırakılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye Sistemi,

Muhasebeleştirme Belgeleri ve Açılış Kayıtları” başlıklı 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistimli bir şekilde dağıtılır.” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni” başlıklı 44'üncü maddesinde ise;

“Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yevmiye defterine kayıtların müteselsil olarak yapılması ve her bir işleme ayrı bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2019 yılı yevmiye defterinde mevzuat hükümlerine aykırı olarak toplam 83 adet yevmiye numarasının boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Yevmiye numaralarının düzenli ve müteselsil olmaması ortaya iki ihtimalli bir durum çıkarmaktadır. Birinci ihtimal; sistemin hiçbir müdahale yapılmaksızın kendiliğinden söz konusu boşlukları bırakması durumudur ki, bu durum bilişim sisteminin hatalı kurgulandığını gösterir. İkinci ihtimal ise; bilişim sistemin elle müdahaleye açık hale getirilerek yevmiye numaralarında boşlukların bilinçli bir şekilde bırakılması durumudur ki, bu durum bilişim sisteminin elle müdahaleye müsaade ederek muhasebe sisteminde risk oluşturduğunu gösterir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; yevmiye kayıtlarının boş olmasının kullanılan yönetim bilgi sistemindeki hatadan kaynaklandığı, bu hususların yüklenici firma ile paylaşıldığı, sistemin yevmiye atlaması hususunda gerekli çalışmalar yapıldığı, bilgi sistemindeki bu problemin çözülmesi için yazılım firmasına yazı yazıldığı ve aksaklığın düzeltilmesine yönelik sürecin başlatıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak, kurulan sistemin yevmiye numaralarının boş kalmasına izin vermesi, muhasebe sisteminin sağlıklı bir şekilde çalışmadığını göstermektedir.

BULGU 4: Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırmaların Güngören ilçesi Tapu Müdürlüğü tarafından Belediyeye bildirilmediği tespit edilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla, tapu idarelerine; kamulaştırma işlemleri ve devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemidir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; kamulaştırma kaynaklı tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmayacağı; ancak, tapu dairesinin durumu ilgili vergi dairesine bildireceği hükme bağlanmıştır.

2942 sayılı Kanun'un "Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.*" denilmektedir.

Diğer yandan, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Bildirim Verme ve Süresi" başlıklı 23'üncü maddesinde,

"Bu Kanun'un 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim vermesi zorunludur. Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir." hükmü bulunmaktadır.

1319 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinde; bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmıştır. Ayrıca, Kanun'un 37'nci maddesine göre bu Kanun'da geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade etmektedir.

1319 sayılı Kanun'un "Ödeme Süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde ise;

"Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu

tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.” hükümleri yer almaktadır.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Güngören ilçesi içinde yapılan kamulaştırmalara ait bilgilerin düzenli olarak Belediyeye gönderilmediği tespit edilmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması durumunda: Gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilip verilmediği, emlak vergisi ödenip ödenmediği bilinmediğinden bu hatanın düzeltilmeden devam edeceği; gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı bilinmediğinden herhangi bir düzeltme işlemi yapılamayacağı; ek emlak vergisinin beyan edilmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam edeceği; eski malik adına vergi tahakkuku yapılmaya devam edeceği; bildirim yapılmamış olduğundan bu hatalar sonucu ortaya çıkan emlak vergisi kaybindan kamulaştırmayı yapmış olan kamu kurumunun da müteselsil sorumluluğunun devam edeceği açıktır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Tapu Müdürlüğüne bilgi paylaşımı için yazı yazıldığı, ancak cevabi yazının gelmediği, bilgilendirme ve bilgi paylaşımının takibi yapılarak bulguda belirtilen emlak vergisi gelirlerinin ve mali tabloların güvenceye kavuşturulmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; yukarıda açıklanan gerekçelerden dolayı, tapu idaresinin özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda ilgili belediyeleri bilgilendirmesi; ilgili mevzuatı çerçevesinde veri paylaşımı sağlaması; bu bilgilendirme ve paylaşımın TAKBİS kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; Belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak emlak vergisi gelirlerinin ve mali tablolarının güvenceye kavuşturulması gerekmektedir.

BULGU 5: Telekomünikasyon Altyapısı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi Nedeniyle Herhangi Bir Tahsilatın Yapılamaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer verilmemiş, dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsili yapılamamıştır.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı

3'üncü maddesine göre;

Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi

İfade etmektedir.

Mezkûr Kanun'un "Anlaşma serbestisi" başlıklı 25'inci maddesindeki düzenleme gereği de, işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilmektedirler.

Öte yandan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bu Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesine göre işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilmektedirler. Ayrıca "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; "*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*" düzenlemesi yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeye istinaden Yönetmelik ekinde yer alan tabloda aşağıda belirtilen şekilde tarife belirlenmiştir:

Tablo 4:Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife

Geçiş Hakkına Konu Taşınmazların ve Yerlerin Niteliği	Ücret Üst Sınırı (Yıllık)
Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar	Metrekaresi, taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin yüzde 2'si
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 1,00.-TL
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 0,70.-TL

Yukarıda belirtilen mevzuat gereği belediyeler tarafından, tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle belediye mülkiyetinde, tasarrufunda veyahut sorumluluğunda olan taşınmazlardan geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer verilmediği ve dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi cevabında özetle; altyapı tesisleri imalatı için İl sınırları dâhilinde altyapı kazı ruhsatlarının AYKOME tarafından verildiği, dolayısı ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yapılacak altyapı çalışmalarında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Altyapı Koordinasyon Müdürlüğünden izin alınması gerektiği, Büyükşehir Belediyesi ile yapılan görüşmelerde; kurumlardan elde edilen geçiş hakkı bedellerinin ilçe belediyelerine aktarılmasını gerektirecek yasal bir düzenlemenin bulunmadığının gerekçe gösterildiği (AYKOME kararına atıfta bulunarak) ve geçiş hakkı bedellerini gönderilmediği, geçiş hakkı bedellerinin gönderilmesi için gerekli çalışmalar başlatılacağı, ifade edilmiştir.

Ancak; bulgumuzda geçiş hakkından bahsedilmesine karşın, kamu idaresi cevabında kazı ruhsatlarına ilişkin süreçten bahsedilmiştir. Bulgumuzda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, İdarece geçiş haklara ilişkin tarife belirlenmemiştir. İlçe belediyesi herhalükarda geçiş hakkı sağlayıcısı olduğundan, kendi sorumluluk sınırları içinde geçiş hakkı tarifesini belirlemeli ve buna ilişkin işlemleri yapmalıdır. Doğal olarak, geçiş hakkı tarifesini belirlemeyen İdarenin herhangi bir tahsilat yapması da mümkün değildir. Diğer yandan, Büyükşehir Belediyesinden aktarılması gereken kazı bedellerine ilişkin husus ise raporun ilgili maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.

Netice olarak; İdarenin gelir kaybının önlenmesi için altyapı geçiş hakkı bedellerinin belirlenmesi, takip ve tahsil edilmesine yönelik düzenlemenin yapılması kamu yararına olacaktır.

BULGU 6: İdarenin Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının Bedelsiz ve İhalesiz Olarak Devredilmesi

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyaz; ilgili bütün hizmetler sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetler olmasına rağmen, 31.01.2017 tarihli bir protokolle çevre lisanslı özel kuruluş olan bir firmaya ihalesiz ve herhangi bir bedel alınmaksızın 3 yıllığına devredilmiştir.

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nda: Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanmasının esas olduğu; atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esasların, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği;

Üretici, ithalatçı ve piyasaya sürenlerin sorumluluğu kapsamında yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenlerin; ürünlerinin faydalı kullanım ömrü sonucunda oluşan atıkların toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamalarının karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz birlikler oluşturacakları;

Atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerini kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve/veya tüzel kişilerin, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlü oldukları; ayrıca evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşların Bakanlıktan lisans almaları gerektiği;

Kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı; söz konusu maliyetin karşılanması için kirletenlerce ödenecek katkıların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabi olduğu; bu doğrultuda olmak üzere, yurt içinde piyasaya arz edilen 2872 sayılı Kanun'a ekli listede yer

alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edileceği belirtilmiştir.

Kanun gereği çıkarılan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde de atıkların toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmeleri ve maliyetlerin karşılanması konularında benzer düzenlemeler yapılmış ve mevzuatında tanımlanan sistem doğrultusunda toplanan ambalaj atıklarının çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'te ambalaj atıklarını piyasaya sürenlerin tanımı yapılmış ve sorumluluğu vurgulanmış, ayrıca yetkilendirilmiş kuruluşlardan bahsedilmiştir. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalajları piyasaya süren işletmelerin ambalaj atıkları yönetimi konusundaki sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulan ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardır.

Bahsi geçen Yönetmelik'te, ambalaj atıklarının ayrı toplanmasından, 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri ve 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi kapsamında belediyelerin sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Bu sorumluluk kapsamında olmak üzere belediyeler;

Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için mevzuatında yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, ambalaj atığı üreticileri tarafından toplama sistemine verilen ambalaj atıklarını ayrı toplamakla veya toplattırmakla; ambalaj atıklarının yönetimi için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle, kurduğu tesislere çevre lisanslı almak/aldırmakla veya bu faaliyeti çevre lisanslı toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle; ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Belediyelerin birlik üyesi olmaları ve birlik tüzüğünde yer alması halinde, yönetim planının hazırlanması ve ambalaj atıklarının toplanması faaliyetleri, belediyeler adına üye oldukları birlik tarafından yerine getirilecektir.

Yukarıda belirtildiği üzere; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, geri dönüşüme tabi tutulması ya da bertaraf edilmesi konularında belediyelere çeşitli görev ve yetkiler verilmiştir. Bu bağlamda, ambalaj atıklarının yönetimi kapsamındaki toplama-ayırma işleri için lisanslı toplama-ayırma tesisi kurmaları ve işletmeleri ya da ambalaj atıklarını toplama-ayırma işini çevre lisanslı gerçek veya tüzel kişilere yaptırmaları mümkündür. Ambalaj atığı toplama, taşıma ve ayırma işlerini yapan ve Bakanlıktan çevre lisansı almış çok sayıda özel kuruluş vardır. Bu durumda ambalaj atık yönetimi kapsamındaki toplama, taşıma ve ayırma

hizmeti; belediye, yetkilendirilmiş kuruluş ve çevre lisanslı özel işletmeler ile koordinasyon halinde ve belediye ile özel işletme arasında imzalanan bir protokolle yapılacaktır. Bu bağlamda; kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olanlar tarafından karşılanacağı ilkesi nedeniyle, çevre lisanslı kuruluşlar, topladıkları ambalaj atığının bedelini de, piyasaya sürenlerin temsilcisi olan yetkilendirilmiş kuruluşlardan fatura karşılığı alacaklardır.

Diğer yandan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; "*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.*" belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmış ve belirtilen hizmetin Danıştayın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği belirtilmiştir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre de kira; taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanması veya kiraya verilmesi anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetlerin sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetler olduğu kabul edilmelidir. Çünkü bahsedilen işlemlerden sonra, ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesislerine satışı yapılmaktadır. Bu nedenle, mevzuatında imtiyaz olarak belediyelere verilen bir hakkın işletilmek üzere gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi belli usul ve esaslar çerçevesinde yapılacaktır. Dolayısıyla, bahsi geçen imtiyazın devredilmesi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre olabilecektir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyazın bir protokolle çevre lisanslı özel kuruluş olan bir firmaya ihalesiz ve herhangi bir bedel alınmaksızın devredildiği tespit edilmiştir. Bu durumda, kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olanlar tarafından karşılanacağı ilkesi nedeniyle çevre lisanslı kuruluşlar, topladıkları ambalaj atığının bedelini piyasaya sürenlerin temsilcisi olan yetkilendirilmiş kuruluşlardan fatura karşılığı almalarının yanında, devredilen imtiyazın gelir getirici özelliğinden de yararlanmış olacaklardır. Zira toplanan ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm işletmelerine satışı yapılmaktadır. İdareye ait imtiyazın belirtilen şekilde devrinin kamu menfaatine ve mevzuata

aykırı olduğu açıktır. Hâlbuki bahsi geçen imtiyazın, gelir getirici özellikte olması nedeniyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre devredilmesi/kiraya verilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; söz konusu kiralama için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesi uyarınca ihaleye çıkılmasına rağmen ihaleye teklif veren olmadığı ve ilçe genelinde geri dönüşüm faaliyetlerinin aksatılmadan yürütülmesi için ihale süreci tamamlanana kadar geri dönüşüm firması ile sözleşme yapıldığı, akabinde yeniden ihale yapılması için 20.03.2020 tarihinde Başkanlık Oluru alınmış olup ihale sürecinin devam ettiği ifade edilmiştir.

Netice olarak; ambalaj atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini kapsayan İdare imtiyazının/hakkının, söz konusu hizmetlerin idarece yapılmaması veya yapılamaması durumunda, ihale mevzuatına uygun olarak kiraya verilmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 7: Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması

İdarenin ilgili birimlerinden alınan bilgilere göre, Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işletmeler bulunmaktadır. Buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma izni harcı geliri kaybına uğraması söz konusudur.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu belirtilmiştir.

10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre de, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işletmelerin ilgili belediyeden iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir.

Diğer yandan, 3572 sayılı Kanun'daki muafiyet düzenlemesi ile avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren iş yerleri, tabipler, noterler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur. İlgili kanunlarında da, bu iş yerlerinin faaliyet sahalarına göre bakanlıklar ve kamu

kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından faaliyetleri ile ilgili izin alacakları ve bu izin belgelerinin de işyeri açma ve çalışma ruhsatı niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri kapsamında olmak üzere, Zabıta Müdürlüğünden alınan verilerin incelenmesi neticesinde; Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2019 tarihi itibarıyla 9.888 adet iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve sadece bu iş yerlerinden iş yeri açma izni harcı tahsil edildiği; ancak Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan iş yeri çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesinde ise 27.300 aktif işletmenin kayıtlı olduğu; dolayısıyla, toplam 17.412 adet işletmenin ruhsatsız faaliyet gösterdiğinin ortaya çıktığı; buna bağlı olarak da Belediyenin, iş yeri açma izni harcı geliri kaybına uğradığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; ruhsatsız çalışan işyerlerinin tespitinin, personel kadrosunun, imkânlarının yeterli olması ile ilgili olduğu, mevcut kadro yapısı dikkate alındığında mümkün olduğunca bu tür iş yerlerinin denetlenip gerekli yasal işlemlerin yerine getirildiği, dolayısıyla bulguda ifade edilen ve ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerine ilişkin olarak İdarece kadro kapasitesi, yapısı ve imkanları çerçevesinde gerekli çalışmaların yürütüldüğü, ilçe içerisindeki ruhsatsız işyerlerinin tespiti için ilgili birimlerce gerekli işlemlerin mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılmaya devam edileceği ifade edilmiştir.

Netice itibarıyla; 3572 sayılı Kanun'un muafiyet düzenlemeleri de dikkate alınarak belediyenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sağlanması ve ruhsatsız iş yerlerinin tespiti halinde mevzuatta belirtilen müeyyidelerin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 8: Belediyenin Kiraya Vermiş Olduğu İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

İdare tarafından kiraya verilen iş yerlerinin çevre temizlik vergisi tahakkuku ve tahsilatı yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinin birinci fıkrasında belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, üçüncü fıkrasında verginin mükellefinin binaları kullananlar olduğu ve mükellefiyetin binanın kullanımı ile başladığı belirtilmektedir.

Mezkûr maddenin sekizinci fıkrasında ise, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara

ait çevre temizlik vergisinin, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı; tahakkuk eden verginin, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edileceği; iş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu verginin, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Mevzuata göre konutların çevre temizlik vergileri su tüketim miktarlarına göre belirlenmekte ve su faturaları ile birlikte tahsil edilmektedir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi tahsilatı ise, 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince yapılmaktadır. İş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi ise mevzuatla belirlenen tarifeye göre büyükşehir ilçe belediyelerince tahsil edilmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediye tarafından kiraya verilen 40 adet iş yerinden 29 tanesi için çevre temizlik vergisi tahakkuk kaydı yapıldığı, geriye kalan 11 adet iş yeri için herhangi bir tahakkuk işlemi tesis edilmediği dolayısıyla söz konusu verginin tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında; İdare tarafından kiraya verilmiş iş yerlerinde geçmişe dönük çevre temizlik vergisi tahakkukunun gerçekleştirildiği, bundan sonraki süreçte de çevre temizlik vergisi alınmaya başlanıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak; İdarenin gelir kaybına uğramaması, gelirlerini zamanında tahsil edebilmesi ve kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanabilmesi amacıyla ilçe genelindeki iş yerlerinin periyodik olarak kontrol edilmesi, çevre temizlik vergisi mükellefiyeti gerektiren konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların tespitinin ve buna bağlı olarak çevre temizlik vergisi kayıt ve tahakkuk işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Yıllar İtibarıyla Gelir Tahakkuklarının Tahsilat Takibinin Yapılmaması

Belediyenin bazı gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilât oranları düşük düzeyde kalmış ve toplam tahakkuk tutarının önemli bir kısmı gelecek yıla devredilerek tahsil edilememiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek" belediye başkanının görev ve yetkileri

arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesi birinci fıkrasının (e) bendinde ise, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmış; mezkûr Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe yetkilisinin, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Hazine ve Maliye Bakanlığınca (Kanun'da: Maliye Vekâleti) belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Belediyelerin tahakkuk tahsilat oranını artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için ödeme emirlerini zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk birimine havale etmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; İdarenin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan bazı gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı ve toplam tahakkuk tutarı olan 259.050.461,90 TL'den 73.225.806,79 TL'nin gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği tespit edilmiştir. Belediyenin gelirlerinin tahsilat oranı % 72'dir. Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde önemli görülen ancak tahakkuk/tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 5: Gelir Tahsilat Oranı Düşük Olan Vergi Türleri

Açıklama	2018 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	Tahakkuk (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	Tahsilat (TL)	Tahsilattan Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Kalan (Devreden Tahakkuk) (TL)	Tahsil Oranı %
Genel Toplam	64.842.672,97	194.207.788,93	259.050.461,90	185.824.655,11	195.520,39	185.629.134,72	73.225.806,79	72
Arsa Vergisi	2.646.371,30	2.800.433,78	5.446.805,08	2.479.905,68	8.587,72	2.471.317,96	2.966.899,40	45
İlan ve Reklam Vergisi	5.372.312,37	2.739.143,31	8.111.455,68	2.235.824,27	10.572,90	2.225.251,37	5.875.631,41	28
Çevre Temizlik Vergisi	17.270.243,72	5.407.462,56	22.677.706,28	3.063.385,52	18.580,71	3.044.804,81	19.614.320,76	13
Bina Vergisi	30.358.381,25	60.569.536,85	90.927.918,10	54.588.426,45	59.573,59	54.528.852,86	36.339.491,65	60
Yol Harcamalarına Katılma Payı	1.925.171,32	73.301,97	1.998.473,29	439.251,84	49.246,92	390.004,92	1.559.221,45	20
Kira Gelirler	2.212.897,94	4.247.884,45	6.460.782,39	4.126.291,11	3.672,69	4.122.618,42	2.334.491,28	64

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi cevabında özetle; tahakkuk etmiş gelirlerin tahsilatlarının sağlanabilmesinin her halükarda belediye uhdesinde olan bir durum olmadığı, muhtelif kanunlardan kaynaklanan ve belediye tarafından tahakkuk ettirilen gelirlerin tahsilatı için belediyenin ilgili birimlerinin başta 6183 sayılı Kanun olmak üzere diğer mevzuatın vermiş olduğu yetkilerin kullanılarak gerekli her türlü işlemlerin yerine getirmekte olduğu, süreç içerisinde takibatın daha kapsamlı yapılabilmesi için ayrı takip birimi kurularak, tahsilatı yapılamayan tahakkukların tahsili yoluna gidildiği, tahsilat miktarlarında kayda değer artış gözlemlendiği, yasal mevzuat çerçevesinde tahsilat işlemlerine devam edileceği, ifade edilmiştir.

Kamu idaresince, tahakkuk etmiş gelirlerin tahsilatının sağlanması hususunun İdare uhdesinde olmadığı belirtilmiş ise de, bu cevaba katılmak mümkün görünmemektedir. Kamu idaresi, tahsilatı oranını arttırıcı her türlü önlemi almakla sorumludur, Bunun için, öncelikle, yeterli bir saha denetim ekibi oluşturmalı ve ekibin sahada topladığı verileri hızlı bir şekilde işleyebilmelidir. Ayrıca, bu doğrultuda bilişim sistemlerinden etkin bir şekilde yararlanıp, diğer kurumlarla olan bilgi transferini hızlı bir şekilde yapmalıdır.

Netice olarak; yukarıda yer alan tabloda görüleceği üzere, İdarenin 2019 yılı sonu

itibariyle bazı gelir kalemlerinde tahakkuk tahsilat oranı düşük düzeyde kalmıştır. Tahsilat oranının düşük gerçekleşmesi tahsil ve takip hususunda yeterli özenin gösterilmesini ve yukarıda mezkûr mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmesini gerektirmektedir.

BULGU 10: Billboard ve Reklam Panolarının Kiralanması İşinde İlan ve Reklam Vergisinin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi

Billboard ve reklam panolarının kiralanması işinde ilan ve reklam vergisine ilişkin tahakkuk eksik yapılmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İlan ve Reklam Vergisi" başlıklı 12 ve 13'üncü maddelerinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu; ilan ve reklam vergisinin mükellefinin, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu; ilan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Mezkûr Kanun'un "Tarife ve nispet" başlıklı 15'inci maddesinde de, ilan ve reklam vergisine ilişkin dükkân, ticarî ve sınaî müessese ve serbest meslek erbabınca çeşitli yerlere asılan ve takılan her çeşit levha, yazı ve resim gibi tüm sabit ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık en az 20 TL en çok 100 TL; ışıklı veya projeksiyonlu ilân ve reklamlardan her metrekare için yıllık en az 30 TL en çok 150 TL olmak üzere, tarifelerin en alt ve en üst limitleri ile tarifelerin hangi esaslara göre hesaplanıp uygulanacağına yönelik esaslar belirlenmiştir.

"Verginin Tarhı ve Ödenmesi" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir,

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye

meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.” hükümleri yer almaktadır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; kiracı firmaya, ışısız billboard ve reklam panoları ile ışıklı billboard ve reklam panoları için ise sırasıyla Mezkur Kanun’un 15’inci maddesi birinci fıkrasının 1 ve 4’üncü bendlerinde yer alan tutarları geçmemek üzere ve belediye meclisinin belirlediği tarife üzerinden ilan ve reklam vergisinin tahakkuk ettirilmemesi sonucu gelir kaybı oluştuğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi cevabında özetle; söz konusu işin 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nda düzenlenen ilan ve reklam vergisine konu iş ve işlemlerle birebir aynı olduğunun söylenemeyeceği, Kanun’da bahsedilen ve bulguda yer alan 1 ve 4’üncü tarifede yazılı koşulların billboard ve reklam panolarının kiralanması işinde mevcut olmadığı, 6’ncı bendin ihale konusu yerlerin işletilmesi işine uygun olduğu, ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsiline ilişkin bir kuralın sözleşmede yer alması sebebiyle bu hükmün uygulandığı, 2017 Sayıştay mali denetim bulgusu dikkate alınarak tahakkuk ettirilmiş olan ilan ve reklam vergilerinin ilgilileri tarafından yargıya taşındığı, bu vergilerin İdare Mahkemesi tarafından iptal edildiği, ifade edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, mevcut durumun 2464 sayılı Kanun’un 15’inci maddenin birinci fıkrasının 1 ve 4. bentlerinde yazılan hallere uymadığı, bundan dolayı Kanun’un 6’ncı bendinde yer alan tarifenin esas alındığı belirtilmiş ise de; bu duruma katılmak mümkün değildir. Kanun’un ilgili maddesinin 6’ncı bendi esas alındığında; “tüm sabit ilân ve reklamlar veya ışıklı projeksiyon” gibi unsurlar, mahiyet itibariyle 6’ncı bentte belirtilen “çeşitli afişler ve benzerleri” şeklinde değerlendirilecektir. Bu durum, verginin tarifesine aykırılık taşımaktadır. Ayrıca, söz konusu maddenin 6’ncı bendi esas alındığında daha düşük tutarda vergilendirme ile karşı karşıya kalmabilmektedir.

Yine cevapta, ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsiline ilişkin bir kuralın sözleşmede yer alması sebebiyle bu hükmün uygulandığı belirtilmiştir. Ancak bilindiği üzere, taraflar arasındaki sözleşmeler vergilendirmenin mahiyetine esas teşkil etmez. Sözleşmelere, verginin niteliği, vergilendirme tarifesine ilişkin koyulacak hükümlerin, vergi mevzuatı kapsamında geçerli olmadığı aşikardır.

Ayrıca, kamu idaresi cevabında 2017 Sayıştay mali denetim bulgusu dikkate alınarak tahakkuk ettirilmiş olan ilan ve reklam vergilerinin ilgilileri tarafından yargıya taşınmış olduğu ve idari işlemlerin idare mahkemesi tarafından iptal edildiği ifade edilmiş, bulgu doğrultusunda hareket edildiğinde idarenin ekstradan bir dava tehdidi ile karşı karşıya kalacağı belirtilmiştir. Ancak idare mahkemesi tarafından verilen iptal kararlarının gerekçesi usule aykırı tebliğ gibi idareden kaynaklı hususlar olup esasa aykırı herhangi bir durumdan iptal gerçekleşmemiştir.

Netice olarak, İdare tarafından söz konusu vergiye ilişkin eksik tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin takibinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren eğlence hizmeti sunan işletmelerden bazıları için eğlence vergisi tahakkuku ve tahsilatı yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile belediye ve mücavir alan sınırları içindeki eğlence faaliyetleri eğlence vergisi kapsamına alınmıştır. Bu bağlamda, Kanun'un 17 ve 21'inci maddelerinde; belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Kanun'un 21'nci maddesinde ise, eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış ve aynı maddenin birinci fıkrasının (I/5) bendinde; sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden %20 oranında eğlence vergisi alınacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan, Kanun'un 20'nci maddesinin 3'üncü bendinde; biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, Belediye Meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Danıştay 9'uncu Dairesinin 07.11.2007 tarih ve E: 2005/5313, K:2007/3726 sayılı kararında ise özetle; *“play station salonları biletle girilmesi zorunlu eğlence yerlerinden olmadığından, söz konusu salonlardan belediye meclisince belirlenen tarifeye istinaden eğlence vergisi alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığı...”* denilmektedir.

Mevzuat hükümleri ile Danıştay 9'uncu Dairesinin kararı birlikte değerlendirildiğinde; play-station oyun salonlarının faaliyetlerinin eğlence vergisinin konusuna girdiği açıktır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan verilere göre; faaliyet konusu play-station oyun olan 7 adet işletme olduğu ve bu işletmelerin hiçbirisi için eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi cevabında özetle; atari, oyun makinesi ve bilgisayar oyunlarının oynatıldığı oyun salonlarının faaliyetlerinden eğlence vergisi alınmadığına ilişkin tespitin Danıştay 9. Dairesinin bir kararına dayandırıldığı, Danıştay Daire kararının umuma yönelik olmadığı, bu sebeple de bağlayıcı olan bir içtihat olmadığı, Danıştay'ın aynı konuda farklı kararlarına da rastlanılabildiği, gerek mevzuat açısından gerekse içtihat açısından tartışmalı olan böylesi bir konu sebebiyle kesin bir şekilde eğlence vergisi tahakkuk ettirilmesinin isabetli olmayacağı ifade edilmiştir.

Ancak; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde, bu Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu, Kanun'un 20'inci maddesinde ise, matrahın biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için tespit edileceği belirtilmiştir.

Kanun'un ilgili maddesi dikkate alındığında, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerleri ifadesinin kullanılmış olduğu görülmektedir. Kanun koyucu bu gibi işletmeleri tek tek saymak yerine "gibi" ifadesi kullanmak suretiyle vergilendirme için daha geniş bir işletme ağını işaret etmiştir. Vergi kanunlarında, playstation gibi işletmelerin hepsinin ismen sayılması mümkün değildir. Bu gibi durumlarda, Tebliğ, Yönetmelik ve Genelgeler'de ayrıntılı düzenlemeler yapılabilmekte, yine mahkeme kararları da yön gösterici olabilmektedir. Danıştay 9. Dairesinin ilgili kararını da bu yönde değerlendirmek gerekmektedir. Kaldı ki, karar olmasa dahi Kanun'un ilgili hükümlerinden bu sonucu çıkarmak mümkündür. Çünkü, Kanun'un 19'uncu maddesinde "İstisna ve muafıklar" hükmü düzenlenmiştir. Bulgumuzda, belirtilen durum ise istisna ve muafiyet hükümleri kapsamına girmememektedir. Yine, İdarece, Danıştayın benzer konularda farklı kararlarının olabileceğine ilişkin ifade edilmiş, ancak bulgu konusunun aksine bir başka karar da gösterilmemiştir.

Netice olarak; İdare tarafından söz konusu vergiye ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin takibi yapılmalıdır.

BULGU 12: Sosyal Denge Sözleşmesine Mevzuatında Belirtilenin Dışındaki Konularla İlgili Hükümlerin Konulması

İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, mevzuatında yer almayan çalışanların eğitimi ve doğal afet yardımı konularında düzenlemeler yapılmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesinde ise; sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise;

"Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir."

denilmektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeden de görüleceği üzere, sosyal denge sözleşmesinde sadece; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. Sosyal denge sözleşmelerine, sözleşmenin adı farklı dahi olsa, farklı ödemelere ve hususlara ilişkin hükümler konulması mevzuatına açıkça aykırı olacaktır.

İdarenin sosyal denge tazminatı ödemelerinin incelenmesi neticesinde; İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge tazminatı konulu toplu iş sözleşmesinde, çalışanların eğitimi ve doğal afet yardımı gibi mevzuatına aykırı hususların yer aldığı tespit edilmiştir. Şöyle ki:

Belediye ile TÜM-BEL-SEN arasında akdedilen ve 01.04.2019-31.12.2019 döneminde geçerli olan Toplu İş Sözleşmesi'nin "Çalışanların Eğitimi" başlıklı 14'üncü maddesinde;

"İşveren, tüm çalışanlara mesleki becerilerinin artırılması ve mesleki bakımdan gelişmelerini sağlayacak eğitimleri yaptırır. Çalışanın bilgi ve becerisini artırmak suretiyle iş veriminin yükseltilmesi amaçlanır. Sendika, işveren ve odalar, mesleki teşekküller, dernekler ve benzeri kurum ve kuruluşlar tarafından müştereken düzenlenen kurs, seminer ve konferanslar için işveren kendi salon araç ve gereçlerini başkanın iznine bağlı olarak ücretsiz tahsis edebilir"

"Doğal Afet Yardımı" başlıklı 17'nci maddesinde;

"Çalışanın sel, yangın, deprem gibi doğal afetlere maruz kalması halinde uğradığı zarar için işyeri kurulunun belirleyeceği oranda katkı sağlar." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; bulguda zikredilen hususların 2020 yılında imzalanan sosyal denge tazminatında yer almadığı, bundan sonraki sözleşmelerde de mevzuata uygun olarak sözleşme imzalanmasına devam edileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; Belediye başkanı ile yetkili sendika temsilcisi arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinde yer alan yukarıdaki düzenlemeler söz konusu mevzuata aykırıdır. Sosyal denge sözleşmelerinde, mevzuatında yer almayan hususların düzenlenmemesi gerekmektedir.

BULGU 13: İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun olarak Kullandırılmaması

İdarece işçilerin yıllık izinleri mevzuata uygun şekilde kullandırılmamakta ve bu nedenle yıllık izinler birikmektedir. Bu durumda, işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine emekli olduklarında son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmeleri nedeniyle İdareye ek mali külfet oluşmaktadır:

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı konusunda Kanun'a paralel bir düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde; 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde, bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş TL idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İdarelerin de düzenli olarak yıllık izinleri kullandırmaları gerekmektedir.

İşçilerin emekli olmaları halinde veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuatı gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Kullanılmayan yıllık izinlerin karşılığı olarak yapılacak ödeme en son ücreti üzerinden olacağı için, işçiye yüksek miktarda ücret

ödemesi yapılacaktır. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Ancak belirtilen uygulama, idarelerin daha fazla mali külfet yüklenmeleri anlamına gelmektedir: Zira, anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda, idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ödeyebilecek; ayrıca, biriken yıllık izinlerin ücrete dönüşmesi halinde idareler açısından yüksek miktarda ödeme yapma söz konusu olacaktır.

İdarenin personel işlemlerinin incelenmesi neticesinde; işçilerin yıllık izinlerinin mevzuata uygun şekilde kullandırılmadığı ve bu nedenle de İdare bünyesinde çalışan 14 işçinin toplam 1.188 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 4857 sayılı İş Kanunu'nun ilgili hükümleri ile Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'ndeki hususlar gözetilerek ve belediyenin hizmetlerinin aksatmayacak şekilde, işçilerin yıllık izinlerini kullanmaları için gerekli işlemlerin denetim öncesinde başlanıldığı, bu süreçte covid 19 salgını nedeniyle oluşan olağanüstü durum nedeniyle sürecin kesintiye uğradığı, ancak normalleşme süreci ile birlikte işçilerin birikmiş izinlerinin kullandırılmasına azami şekilde devam edileceği, ifade edilmiştir.

Netice olarak; hem mevzuata uygunluk açısından hem de İdareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 14: İşçilere Yapılan Sosyal Yardım Ödemelerinde Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Prim Matrahlarının Tespit Edilememesi

Toplu sözleşmeyle işçilere; evli-bekâr, çocuklu-çocuksuz ayrımı yapılmaksızın aile, çocuk, yakacak, izin harçlığı gibi sosyal harcamalarını karşılamak amacıyla birleştirilmiş şekilde sosyal yardım ödenmekte ve ödenen bu tutarın tamamı gelir vergisi matrahına dahil edilmesine karşın sosyal güvenlik primi matrahına dahil edilmemektedir.

5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 80'inci maddesi birinci fıkrasının (b) bendinde; Sosyal Güvenlik Kurumunca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek çocuk ve aile zamlarının prime esas kazançta tabi tutulmayacağı belirtildiğinden Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecek tutarı aşmayan çocuk ve aile zammı ödemelerinin prime esas kazançta tabi tutulmaması;

5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 80'inci maddesi birinci fıkrasının (c) bendinde; *“(b) bendinde belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm*

ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmaz.” denilmektedir. Bu nedenle nakit olarak ödenmiş olan izin harçlığı ve yakacak yardımı ödemelerinin prime dâhil edilmesi;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'inci maddesi birinci fıkrasının 4'üncü bendinde; hizmet erbabına ödenen çocuk zamlarının; devletçe verilen miktarları aştığı takdirde, fazlasının vergiye tabi tutulacağı belirtildiğinden söz konusu miktarların aşılması durumunda vergiye tabi tutulmaması;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 24'üncü maddesi birinci fıkrasının 4'üncü bendinde; “657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre ödenen yakacak yardımı (memur, işçi ve Bağ-Kur emeklilerine avans olarak ödenenler dahil); Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.” denilmektedir. Bu nedenle yakacak yardımının gelir vergisi matrahına dahil edilmemesi;

Nakit olarak ödenen izin harçlığı için gelir vergisi bakımından bir istisna öngörülmediğinden gelir vergisi matrahına dahil edilmesi;

Gerekmemektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; aile, çocuk, yakacak ve izin harçlığı yardımlarının gelir vergisi ve SGK prim matrahlarına dahil edilmeleri farklılık göstermektedir.

İdarenin personel işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İdare işçilerine toplu sözleşmeyle aile, çocuk, yakacak ve izin harçlığı gibi sosyal harcamaları karşılamak amacıyla birleştirilmiş şekilde sosyal yardım ödediği; ancak birleştirilmiş ödeme nedeniyle, sosyal güvenlik primi ve gelir vergisi matrahlarına dâhil edilmesi veya edilmemesi gereken tutarların hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; bulgu doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak; mevzuatında belirtilen şekilde sosyal güvenlik primi ve gelir vergisi matrahlarına dâhil edilebilmesi için söz konusu ödemelerin, toplu iş sözleşmelerinde ayrı ayrı belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Eğitim Kadrosuna Atanan Personelin Söz Konusu Kadrolar İçin Gerekli Eğitim Şartını Taşımaması

İdarede, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesine göre "Eğitmen" olarak istihdam edilen sözleşmeli personelden, kanunla memuriyete geçirilen 35 kişi eğitim kadroları için gerekli olan öğrenim şartını taşımamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabileceği, sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamayacağı, bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında; *"Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır..."* denilmektedir.

Diğer yandan, 06.06.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın 15'inci maddesinde;

"(Değişik: 22/11/2010-2010/1169) Esaslara Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) sayılı Cetvel eklenmiştir. Bu cetvelde belirtilenler dışında sözleşmeli personel pozisyonları kullanılamaz ve talepte bulunulamaz. Kurumlar, söz konusu cetvelde belirlenen asgari niteliklere, hizmetin gereği ilave nitelikler belirleyebilirler." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Esaslar'ın "Sınav şartı" başlıklı Ek 2'nci maddesinin yedinci fıkrası ise,

“3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi ve bu maddeye yapılan atıflara istinaden istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmete alınmasında bu madde hükümleri uygulanmaz.” hükmünü içermektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre; eğitimci olarak istihdam edilecek personelin 5393 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları gerekmektedir. Aynı zamanda, söz konusu personel için 5393 sayılı Kanun’da düzenlenmemiş hususlarda 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen sözleşmeli personel hakkındaki hükümler uygulanacaktır. Bu durumda, 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilecek sözleşmeli personel hakkında uygulanmak üzere, 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar’ın düzenlemesi açıklayıcı ve belirleyici olmaktadır.

Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar’a ekli (4) sayılı cetvelde “Eğitmen” kadrosuna yer verilmemiştir. Dolayısıyla hem 5393 sayılı Kanun’da hem de ilgili Esaslar’da söz konusu kadronun asgari niteliklerini ortaya koyacak bir hüküm bulunmamaktadır. Bu yönüyle değerlendirildiğine, söz konusu personelin sözleşmeli olarak istihdamının dayanağı da mevcut değildir.

Öte yandan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2020 yılında konu ile ilgili yayımladığı 2020/2 nolu Genelge’nin 2’inci maddesinde; Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar’ın ek-4 sayılı cetvelinde yer almayan, ancak Bakanlık tarafından sözleşmeli personel kadro unvanı olarak belirlenen kadro unvanları için Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik’te yer alan niteliklerin aranacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik’te, eğitimci kadrosuna atanabilmek için; fakültelerin, yüksekokulların, meslek veya teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak ve son müracaat tarihi itibarıyla Yönetmelik’in 5’inci maddesi (1) numaralı fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak şartları aranmaktadır.

İdarenin personel işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Belediyede “eğitmen” kadrosunda çalışan memur sayısının 40 olduğu ve bunların sözleşmeli eğitimci olarak çalışırken

12.07.2013 tarihli ve 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 9'uncu maddesinin (b) bendi gereği memur kadrosuna atandıkları;

Söz konusu personelin memuriyete atanma tarihleri olan 15.10.2013 tarihi itibarıyla; 29'unun lise mezunu, 5'inin ön lisans mezunu ve 6'sının da lisans mezunu olduğu, ayrıca bu 40 kişi içerisinde eğitim ile ilgili alanlardan mezun olanların sayısının 5 olduğu; 35 kişinin memuriyete atanma tarihlerinde pedagojik formasyon eğitimi almadıkları ve Belediye tarafından öğretmenlik görevini hangi uzmanlık alanlarında icra edeceklerine dair bir görev tanımı da yapılmadığı; dolayısıyla, ilgili bölümden mezuniyet olma şartını taşımadıkları;

Yine söz konusu 40 personelin görev tanımları ve fiili olarak yaptıkları işler incelendiğinde sadece 4 personelin öğretmenlik işleri ile görevlendirildiği; diğer 36 personelin ise büro, santral, sekreterlik, beyaz masa, mutemet, maaş, arşiv, evrak ve tahsilat görevleri gibi öğretmenlikle ilgisi bulunmayan işlerde görevlendirildiği;

Tespit edilmiştir.

Belediyede toplam memur sayısının 263 olduğu, İdarenin esas ana faaliyetinin de eğitim olmadığı düşünüldüğünde Belediyenin istihdam ettiği 40'ı memur, 3'ü sözleşmeli olmak üzere toplam 43 öğretmen sayısının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun amaç maddesinde yer alan kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasına uygun olmadığı anlaşılmaktadır. İlgili Kanun hükümleri ve temel gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması kanunun temel prensiplerindedir.

Diğer yandan ilgili personelin, atandıkları kadronun eğitim şartlarını taşımaksızın önce sözleşmeli öğretmen, akabinde memur/öğretmen kadrolarında istihdam edilmeleri kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi personel mevzuatına da aykırıdır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; bulguda yer alan öğretmen kadrosunda bulunan 40 personelin 02/08/2013 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 6495 Sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi ile 657 sayılı Kanun'a eklenen geçici madde ile sözleşmeli buldukları kadrolara atamalarının gerçekleştirildiği, öğretmen kadrosunda bulunan sözleşmeli memurlar için ise bulguda yer alan hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; kamu idaresinin kaynakları etkili, ekonomik ve verimli kullanılması adına, gereksinim duyduğu personeli bilgi, liyakat ve mevzuat çerçevesinde istihdam ederek kamu hizmetini sunması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 16: Taşınır Mal Yönetiminde Yönetmelikte Öngörülen Hükümlerden Bazılarının Yapılmaması

Taşınır yönetimine ilişkin olarak mevzuata aykırı bazı uygulamalar yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu; harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği; mezkûr maddenin (5) numaralı fıkrasında ise, taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27.09.2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde ise taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları belirtilmiş olup, taşınır kayıt yetkililerine taşınırları ambar veya sahada muhafazası, kontrolü ve harcama yetkilisine hesap vermesi ile ilişkin başlıca görev ve sorumlulukları sayılmıştır.

Bu çerçevede Belediye taşınır mal yönetimi ve kayıtları üzerinde yapılan incelemelerde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

a) Taşınır konsolide yetkilisinin atanmamış olması

İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvelini hazırlamak üzere görevlendirilmesi gereken taşınır konsolide yetkilisi belirlenmemiştir.

Kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır

yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların bedelsiz devri ile tahsisine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla çıkarılmış olan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre, taşınır konsolide görevlisi; kamu idaresinin taşınır kayıt yetkilisinden aldığı harcama birimi taşınır hesaplarını konsolide ederek taşınır hesap cetvellerini hazırlamak ve biriminin bir üst teşkilattaki taşınır konsolide görevlisine vermekle sorumlu olan görevlileri ifade etmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 7'nci maddesinin (1) numaralı fıkrası gereği; kamu idaresinin taşınır hesaplarını kurumsal sınıflandırmanın ikinci, mahalli idarelerde ise kurumsal sınıflandırmanın üçüncü düzeyi itibarıyla birleştirmek ve üst yönetici adına İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvelini hazırlamak üzere merkezde mali hizmetler birimi yöneticisine bağlı konsolide görevlisi belirlenmesi gerekmektedir.

b) Taşınır kayıt yetkililerinin değişiminde ambar devir teslim tutanaklarının düzenlenmemiş olması

Taşınır kayıt yetkililerinin değişiminde ambar devir teslim tutanakları düzenlenmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 32'nci maddesine göre, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmaları halinde taşınır sayımı yapılmalı ve Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre devre ilişkin Ambar Devir ve Teslim Tutanağı (Örnek: 11) düzenlenmelidir. Yine Yönetmelik'in 6/4 ve 33'üncü maddeleri gereği taşınır kayıt yetkililerinin sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrılamazlar.

Yeni görevlendirilen taşınır kayıt yetkilileri de, söz konusu kayıt ve belgeleri aramak ve almak zorundadırlar. Buna göre yıl içerisinde taşınır kayıt yetkilisi görev değişimleri esnasında Yönetmelik'in 5'inci maddesinde sorumlulukları ayrıntılı şekilde belirtilen harcama yetkililerince devir sayımlarına ilişkin bir görevlendirme yapılmalı ve sayımda görevli ilgili kişiler söz konusu tutanağı düzenleyerek, kayıtlarda bulunan miktarlar ile fiili sayımda bulunan miktarları ayrı sütunlar halinde bu tutanağa yazmalıdır. Üç nüsha şeklinde düzenlenmesi gereken ambar devir ve teslim tutanakları, gerek taşınır kayıt yetkililerinin gerekse harcama yetkililerinin eksik/fazla taşınır sonuçlarından sorumluluklarının tespitinde önemli bir belge olup eksik/fazla taşınır tespiti için ise devir esnasında fiili sayım yapılması ve sonuçlarının bu tutanakta yer alması zorunludur.

c) Taşınır malzemelerin kullanıcıların kullanımına verilmesi esnasında taşınır teslim belgesi düzenlenmemiş olması

Kullanıma verilen taşınırlar için taşınır teslim belgesi düzenlenmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde, kara taşıtları ve iş makinelerinin bunları sürekli olarak kullanacak personele verilmesinde 6 örnek numaralı taşınır teslim belgesinin düzenleneceği; vardiya usulü çalışılan yerlerde kullanılan kara taşıtları ve iş makineleri için işyerinde koordinasyonu sağlayan sorumlu yönetici adına düzenleneceği ve sorumlu yöneticinin kendisine teslim edilen taşıt veya iş makinesi ile kullanıcıyı ayrıca tutulacak kayıtlarda izleyeceği; demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde ise 6/A örnek numaralı taşınır teslim belgesi düzenleneceği ifade edilmektedir.

Ortak kullanıma giren taşınırlarsa dayanıklı taşınırlar listesi üzerinden takip edilecektir. Yönetmelik'in temel ayrımı, kara taşıtları ve iş makineleri için kullanıcıya (sirkülasyonun çok olduğu, vardiya usulü çalışılan yerlerde sorumlu yöneticiye) zimmetlenmesi, bunun dışında kalan dayanıklı taşınırlardan kişisel kullanıma verilenler için ayrı bir zimmet belgesi, ortak kullanım söz konusu ise dayanıklı taşınır listesi düzenlenmek suretiyle zimmet işlemi gerçekleştirilmesidir.

Taşınır zimmet listeleri ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, kullanıcılarına ve ortak kullanıma verilen taşınırlar için sorumlularına yönelik zimmet işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür. Özellikle dış birimi fazla, taşınır giriş ve çıkış yoğunluğu olan birimlerde bu hususa dikkat edilmesi önem taşımaktadır.

d) Dayanıklı taşınır mallara sicil numarası verilmemiş olması

Dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesine göre, taşınır kayıt yetkilisi tarafından yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırlara sicil numarası verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, dayanıklı taşınırlar üzerinde sicil numaralarına rastlanılmamıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespitleri sonrasında, Kamu idaresi tarafından, bulguya istinaden taşınır konsolide yetkilisinin atandığı, taşınır sayımları, ambar devir teslimleri, taşınır

malzemelerin kullanıma verilmesindeki taşınır teslim belgesi eksiklikleri ve dayanıklı taşınır mallara sicil numaralandırılması yapılması konularında ise gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak; taşınır mal yönetiminin mevzuatına uygun yürütülmesi İdarenin taşınır kontrol süreçlerini etkin yönlendirmesi açısından önemlidir.

BULGU 17: Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Kazı Bedellerinin Takip Edilmemesi

Büyükşehir sınırları içindeki tüm kazı bedelleri Büyükşehir Belediyesi tarafından toplanmakta, ancak sokaklardaki kazılardan alınan kazı bedelleri İdareye gönderilmemektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79'uncu maddesinde;

"... Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Altyapı hizmetleri" başlıklı 8'inci maddesi ve "Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9'uncu maddesine dayanarak hazırlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Alt yapı yatırım hesabının oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinde aynen;

"(1) Alt yapı yatırım hesabı, ortak programa alınan altyapı hizmetlerinin amaca uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden bu hesaba yapılacak aktarım ile kazılardan elde edilen gelirlere oluşur.

(2) Alt yapı koordinasyon merkezinin bütçesi büyükşehir belediye bütçesi içinde yer alır. Ayrıca, belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturularak alt yapı yatırım hesabına aktarılacak tutarlar da gelir bütçesinin ilgili bölümünde gösterilir ve bu gelirler amacının dışında harcanamaz.

(3) Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz.” denilmektedir.

Yukarıdaki yasal düzenlemelerden anlaşılacağı üzere; altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesislerin kazıyı yapan tarafından eski haline getirilmesi esastır. Ancak, altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. Söz konusu kazı bedelleri büyükşehirlerde, büyükşehir belediyesi alt yapı yatırım hesabında toplanmaktadır. Sokak kazılarından elde edilen gelirler ise büyükşehir belediyesince ilgili belediyeye aktarılır ve bu gelirler asfalt ve kaldırımların yapımı dışında kullanılamaz.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Güngören Belediyesine bağlı sokaklardan elde edilmiş kazı gelirlerinin İdareye aktarımının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, Kamu idaresi cevabında özetle; tüm kazı ruhsatlarının İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından verildiği, Belediye sınırları içerisinde yapılan kazılara ilişkin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına yatırılan tahribat bedeli teminatlarının, kazı sonrası olumsuzlukların kazıyı yapan/yaptıran kurum veya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından giderilmemesi halinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından istenileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak, Belediyenin yapmakta olduğu veya yapacağı asfalt ve kaldırımlarda harcanmak üzere; Büyükşehir Belediyesince toplanan sokak kazı bedellerinin takip edilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediye Personelinin Belediye Hizmet Araçlarını Şahsi İşlerinde Kullanması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Billboard ve Reklam Panolarının Kiralanması İşinde İlan ve Reklam Vergisinin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 10 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Ambalaj ve Cam Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İşleminde Gelir Elde Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 6

			numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Belediye İştirakinin İşlettiği Tesislere Ait Giderlerin Belediye Bütçesinden Karşılanması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tahakkuk Eden Gelir Tahsilâtlarının Düşük Düzeyde Bulunması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 9 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisi Tarhiyat Farkının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 4 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

İhale İle Kiraya Verilmesi Gereken Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Daynakları” bölümünde 3 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
İhtiyaçların Kısımlara Bölünmesi ve Mal Alımlarının Belirli Firmalardan Temin Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mevzuata Aykırı Şekilde İhalenin Daha Yüksek Teklif Veren İstekli Üzerinde Bırakılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Harcama Birimlerinin Genel Araç ve Yakıt İhalesi Dışında Ayrıca Yüksek Maliyetli Yakıt Dahil Hizmet Aracı Kiralaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşıtların Gezi ve Benzeri Programlar İçin Derneklerin Kullanımına Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Meclis Üyesi Başkan Yardımcılarına Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Vekaleten Yapılan Görevlendirmelerdeki Zam ve Tazminat Farkı Ödemelerinin Mevzuata Aykırı Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Belediye Meclis Kararı Olmadan Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Norm Kadro Cetvelinde Yer Almayan Başkan Danışmanlığı Ünvanının Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Avukatlık Vekâlet Ücreti Dağıtımında Mevzuatta Belirlenen Esaslara Uyulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Arazi Tazminatı Ödemelerinde Mevzuata Aykırı Hareket Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Dışındaki Kamu Kurumu Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak Hediye Çeki Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Genel Aydınlatma Giderlerinin Takibinin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Sınırları İçerisinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bulunması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 7 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 11 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Nikâh Hizmetinden Yararlanan Belediye Personeli ve Yakınlarından Ücret Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Tesislerinin Mevzuata Aykırı Olarak Belediye Şirketine Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İhalelerde Rekabeti Engelleyici Hususlara Yer Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Düşük Teklif Veren Firmaların İhalenin Esasını Etkilemeyecek Nedenlerle İhale Dışı Bırakılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Parasal Limit Dahilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Benzer İş Tanımının Dar Kapsamlı Değerlendirilmesi Sonucu İhalelerde Rekabetin Sağlanamaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Meclis Kararı Olmadan Diğer Kuruluşlara Taşıt Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdare Tarafından Mahkeme Kararlarının Yerine Getirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Özel Kalem Müdürlüğü'nün Memuriyete Sınavsız Giriş Yöntemi Olarak Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Aile Yardımı Ödeneğinin Belediye Personeline Hatalı Ödenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
BelediyeTeftiş Kurulu Yönetmeliğinin Mevzuata Aykırı Olması ve Mesleki Yeterlilik Standardına Uygun Olmayan Personel Çalıştırılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gecekondu Fonu Hesabının Amacı Dışında Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 5 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

Taşınmazların Yapılmaması	Cins	Tashiherinin	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Daynakları” bölümünde 3 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
İhalelerde Olmamasına Olarak İş Artışı Verilmesi	Öngörülemeyen	Durum	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Doğrudan Temin ve Pazarlık Yöntemi ile Yapılan Alımlarda 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununda Belirtilen Üst Limitin Aşılması			2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Adına Tescilli Araçların Belediye Envanterinde Bulunmaması			2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi			2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 1 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

İşçilerin Birikmiş Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde 13 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tahsise Konu Olan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde 1 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
İdarenin Taşınmaz Kayıtları İle Muhasebedeki Kayıtların Örtüşmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanakları”

			bölümünde 3 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.